

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

[...]

[...]

Mijnheer de Staatssecretaris,

Ter zitting van 22 juni 2006 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht die ingediend werd tegen de NMBS omwille van het volgende feit. Op de NMBS-lijn Brussel-Charleroi zouden Nederlandstalige treinbegeleiders bij aankomst in de stations Nijvel en Eigenbrakel vaak tweetalige aankondigingen doen waarbij ze voorrang geven aan het Nederlands.

Op de vraag om inlichtingen van de VCT van 11 januari en 2 maart 2006 heeft de Algemeen Directeur Reizigers van de NMBS het volgende geantwoord (*vertaling*):

"De instructies aangaande de toepassing van de wetgeving inzake taalgebruik bij aankondigingen zijn opgenomen in het handboek van de treinbegeleider en worden degelijk onderwezen tijdens de basisopleiding en regelmatig herhaald tijdens de permanente vorming.

Indien er effectief geconstateerd werd dat sommige treinbegeleiders deze instructies niet naleven, willen wij graag onmiddellijk op de hoogte gesteld worden van de dag, de datum en het uur van de trein (of eventueel het nummer ervan), om de situatie te kunnen rechtzetten via individuele coaching. Een algemene klacht hieromtrent staat ons niet toe een goed en adequaat onderzoek te voeren."

*

* *

De in de klacht bedoelde lijn, Brussel-Charleroi, is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, §1, b, van de SWT, waarvan de werkkring zowel het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad als het Nederlandse (randgemeenten Linkebeek en Sint-Genesius-Rode) en het Franse taalgebied bestrijkt.

Dergelijke dienst valt onder dezelfde regeling als de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad die, op grond van artikel 18 van de SWT, de berichten en mededelingen aan het publiek in het Nederlands en het Frans stellen.

Aangaande de mondelinge aankondigingen en de schermmededelingen in de treinen die meerdere taalgebieden aandoen, heeft de VCT op 9 maart 2006 het advies 36.020 uitgebracht, waarin ze zich als volgt heeft uitgedrukt en dat zij bevestigt.

"Wat de toepassing van de tweetaligheid betreft, waarbij de VCT steunt op de beschouwingen van het advies 1980 dat werd uitgebracht op 28 september 1967 betreffende de berichten en mededelingen die door de centrale en daarmee gelijkgestelde diensten rechtstreeks aan het publiek worden gericht, en het advies 1968 van 5 oktober 1967 betreffende de berichten en mededelingen die door de gewestelijke diensten rechtstreeks aan het publiek worden gericht, heeft de VCT steeds gesteld dat de tweetaligheid t.a.v. de wetgeving enkel verantwoord is voor de mededelingen die aan het publiek van de gemeenten van Brussel-Hoofdstad, de randgemeenten en de taalgrensgemeenten worden gericht (cf. advies 28.263/B van 28 februari 1997 en 36.127 van 24 februari 2005); voor de mededelingen die aan het publiek van de homogene gemeenten worden gericht, is eentaligheid echter de regel.

M.b.t. de treinen die meerdere taalgebieden aandoen, komt dat erop neer dat de mondelinge aankondigingen en de – uiteraard verwijderbare – schermmededelingen, in het Nederlands en het Frans geformuleerd zullen worden wanneer de trein door het tweetalige Brussels Hoofdstedelijke Gewest rijdt, in het Nederlands of het Frans wanneer de trein zich in het Nederlandse of Franse taalgebied bevindt, en zelfs in het Frans en het Duits wanneer de trein het Duitse taalgebied doorkruist (artikel 11, §2, SWT)."

In voorliggend geval acht de VCT de klacht ontvankelijk en gegrond, voor zover de treinbegeleiders bij aankomst in de stations Nijvel en Eigenbrakel, die zich op het Franse taalgebied bevinden, tweetalige aankondigingen doen met, daarenboven, voorrang voor het Nederlands.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de Directie Reizigers (centrale klantendienst) van de NMBS, alsook aan de klager.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS